

॥ ३५ ॥ भीमसेनस्येति प्राचीनपाठे श्रुत्वेत्यध्याहारः ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ पांडवेष्विति हेपाप
 तस्य वैरानुषंगस्य गंगतास्म्यंतं सुदुर्गमं ॥ अहमादौ निहत्य त्वां शकुनेः संप्रपश्यतः ॥ ३५ ॥ ततोस्मि शकुनिं हंतामिषतां सर्वधन्विनां ॥ भीमस्य वचनं श्रुत्वा सह देव
 स्य चोभयोः ॥ ३६ ॥ उवाच फाल्गुनो वाक्यं भीमसेनं स्मयन्निव ॥ भीमसेन न ते संति येषां वैरं त्वया सह ॥ ३७ ॥ मंदाग्रहेषु सुखिनो मृत्युपाशवशंगताः ॥ उलूक
 श्वनते वाच्यः परुषं पुरुषोत्तम ॥ ३८ ॥ दूताः किमपराध्यंते यथोक्तस्यानुभाषिणः ॥ एवमुक्त्वा महाबाहुर्भीमं भीमपराक्रमं ॥ ३९ ॥ धृष्टद्युम्नमुखा न्वीरान्सुहृदः
 समभाषत ॥ श्रुतं वस्तस्य पापस्य धार्तराष्ट्रस्य भाषितं ॥ ४० ॥ कुत्सनं वासुदेवस्य मम चैव विशेषतः ॥ श्रुत्वा भवंतः संख्या अस्माकं हितकाम्यया ॥ ४१ ॥ प्रभावा
 द्वासु देवस्य भवतां च प्रयत्नतः ॥ समग्रं पार्थिवं क्षत्रं सर्वं न गणयाम्यहं ॥ ४२ ॥ भवद्भिः समनुज्ञातो वाक्यमस्य यदुत्तरं ॥ उलूके प्रापयिष्यामि यद्वक्ष्यति सुयोधनं ॥
 ॥ ४३ ॥ श्वोभूते कथितस्यास्य प्रतिवाक्यं च मूमुखे ॥ गांडीवेनाभिधास्यामि क्लीबाहिवचनोत्तराः ॥ ४४ ॥ ततस्ते पार्थिवाः सर्वे प्रशशंसुर्धनं जयं ॥ तेन वाक्यो
 पचारेण विस्मिताराजसत्तमाः ॥ ४५ ॥ अनुनीय च तान्सर्वान्यथामान्यं यथावयः ॥ धर्मराजं तदा वाक्यं तत्प्राप्यं प्रत्यभाषत ॥ ४६ ॥ आत्मानमवमन्वानो न हि
 स्यात्पार्थिवोत्तमः ॥ तत्रोत्तरं प्रवक्ष्यामि तव शुश्रूषणे रतः ॥ ४७ ॥ उलूकं भरतश्रेष्ठसामपूर्वमथोर्जितं ॥ दुर्योधनस्य तद्वाक्यं निशम्य भरतर्षभः ॥ ४८ ॥ अतिलो
 हितनेत्राभ्यामाशी विषडवश्वसन् ॥ स्मयमान इव क्रोधात् सृक्किणी परिसंलिहन् ॥ ४९ ॥ जनार्दनमभिप्रेक्ष्य भ्रातृश्वैवेदमब्रवीत् ॥ अभ्यभाषत कैतव्यं प्रगृह्य
 विपुलं भुजं ॥ ५० ॥ उलूकगच्छकैतव्यब्रूहि तात सुयोधनं ॥ कृतघ्नं वैरपुरुषं दुर्मतिकुलपांसनं ॥ ५१ ॥ पांडवेषु सदा पापनित्यं जिह्मं प्रवर्तते ॥ स्ववीर्याद्यः पराक्र
 म्य पाप आद्वयते परान् ॥ अभीतः पूरयन्वाक्यमेष वै क्षत्रियः पुमान् ॥ ५२ ॥ स पापः क्षत्रियो भूत्वा अस्मानाहूय संयुगे ॥ मान्यामान्यान् पुरस्कृत्य युद्धं मागाः कु
 लाधम ॥ ५३ ॥ आत्मवीर्यं समाश्रित्य भृत्यवीर्यं च कौरव ॥ आद्वयस्वरणे पार्थान्सर्वथा क्षत्रियो भव ॥ ५४ ॥ परवीर्यं समाश्रित्य यः समाद्वयते परान् ॥ अशक्तः
 स्वयमादातुमेतदेव न पुंसकं ॥ ५५ ॥ सत्वं परेषां वीर्येण आत्मानं बद्धुमन्यसे ॥ कथमेवमशक्तस्त्वमस्मान्समभिगर्जसि ॥ ५६ ॥

पांडवेषु त्वयोक्तं बैडालव्रतरूपं जिह्मं प्रवर्तत इति तुप्यनुदुर्जनन्यायेनांगीकरोति प्रवर्तस इति पाठे तु स्पष्टोर्थः पूरयन्वाक्यं तदर्थानुष्ठानेन समर्थयन् ॥ ५२ ॥ मान्याः भीष्मद्रोणादयः अमान्याः पुत्राः लक्ष्मणादयः
 बालवृद्धनाशं माकार्षीरित्यर्थः ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ न पुंसकं न पुंसकत्वं तव ॥ ५५ ॥ परेषां कर्णादीनां ॥ ५६ ॥